

Beretning 2023

Jeg vil starte min beretning med gearskaden på mølle 5.

Den 21. februar blev jeg ringet op af Siemens, at der var en gearskade på mølle 5. Tænder var brækket af på både highspeed aksel og mellemaksel. Begge dele kunne skiftes på stedet af Siemens; men der var 4 måneders leveringstid på de 2 aksler.

Vi fik et tilbud om at få skiftet hele gearet, fratrullet omkostninger ved udskiftning af de 2 defekte tandhjul, da det var Siemens, som skulle betale det i henhold til daværende serviceaftale, som var gældende indtil 1. april.

Gearet i møllen var 20 år gammelt, og sparet driftstab i 4 måneder ville betale en del af omkostningerne. Vi blev tilbudt et renoveret gear til 1.219.717 kr. og takkede ja til tilbuddet.

BMS-Krangården var ude og besigtige mølleløen, som så blev klargjort sammen med møllevejen, som vi havde en entreprenør til at rette op. Det er 3. gang, at vi får rettet møllevejen op fra mølle 4 til mølle 8.

Der var meget lang ventetid på kraner i foråret, så derfor kom vi helt hen til 1. maj, inden kranen blev opstillet samtidig med, at Siemens var i gang med at trække hovedakslen ud af gearet.

Der var lejet hydraulisk værktøj ind til opgaven, og normalt kan gearet adskilles ved et træk på 10 – 12 tons; men de var oppe på 60 tons samtidig med, at opvarmning med gasbrænder og slag med store hamre blev benyttet.

Aftrækningsværktøjet blev rykket i stykker, og den 4. maj måtte Siemens opgive at adskille delene, og kranen måtte pakke sammen og køre hjem uden at have været i brug.

Nu blev der lagt en ny plan, som gik ud på at nedtage hele drivtoget, gear, hovedaksel og hovedleje, og køre dette til Brande for at blive adskilt. Til denne opgave skulle der bruges 2 kraner, fordi rotoren skulle løftes ned først, og fordi løftet var betydelig tungere.

Siemens anbefalede, at vi satte et renoveret hovedleje på det nye gear, da det eksisterende leje havde en alder, hvor det måske snart skulle skiftes, og når kranerne var på plads, kunne det nye drivtog holde klar, når det gamle var taget ned.

Krantimer kunne derved spares, og på den måde ville det gå hurtigere med at få møllen i gang igen.

Det viste sig efterfølgende, at det renoverede hovedleje, som Siemens havde på lager, ikke kunne godkendes af kvalitetskontrollen, og der skulle derfor købes et nyt, som kostede 807.000 kr.

Der blev herefter ringet til flere kontakter, og der blev fundet et renoveret hovedleje med aksel hos S/A Energi i Grenå, som blandt andet renoverer vindmølledele for Ørsted. Per Lauritsen kørte derfor til Grenå og besigtigede leje og aksel og aftalte en pris for ombytning med vores hovedleje og aksel for 250.000 kr.

Det meddelte vi så Siemens, som ikke uden videre kunne godkende reservedele fra 3. part; men fordi de ingen havde på lager, gik de med til at få det til Brande for måle, om det fysisk passede sammen med det gear, som det skulle monteres på. Det var ikke nok, at de fik tilsendt alle mål og data. Så vi hyrede en vognmand til at fragte det hele fra Grenå til Brande, og heldigvis passede det og blev monteret på gearet.

S/A Energi modtog senere - efter adskillelse fra gearet og noget nølen fra Siemens - det nedtagne hovedleje fra vores mølle. Det viste sig, at hovedlejet fra vores mølle var et renoveret leje fra 2014, og derfor var der noget tilpasningsarbejde få at få et nyt leje i; men da regningen kom, lød den på kr. 226.000 kr., altså 24.000 kr. under det forventede.

Under hele dette forløb blev vi i tvivl om hvad og hvor meget, der var dækket af vores 300W serviceaftale, som var gældende på skadestidspunktet, og om det ikke var nødvendigt at skifte hele gearet, da skaden opstod. Vi kunne heller ikke gennemskue, om det var en skade, som var dækket af forsikringen, og at vi derfor kunne få en del af driftstabet dækket.

Vi blev derfor enige om at få en vindmøllekonsulent op i møllen og lave en endoskopiundersøgelse for at se, om han var enig i Siemens' konklusion.

Desuden hyrede vi en advokat til at nærlæse vores servicekontrakt og forsikringspolice.

Efterfølgende havde vi et møde hos Siemens, hvor advokaten og konsulent Strange Skriver deltog, og som mente, at Siemens skulle betale udskiftningen.

Siemens havde deres advokat med på medhør, og vi var langt fra enige.

Konklusionen blev, at Siemens ikke ville gå videre med udskiftningen, inden vi fra-

skrev os senere at rejse erstatningskrav mod Siemens, og at vi underskrev tilbuddet på udskiftningen, som de havde sendt til os.

Hele dette forløb har forsinket udskiftningen af drivtoget, og oven i det kom ferien og ventetid på kraner. Samtidig skulle mølleøen udvides, så der var plads til 2 kraner på samme side af møllen. Dette blev dog udført straks, uden at det gav forsinkelser.

Den 4. september blev møllen endelig sat i drift; men det var en hård fødsel.

Efter at gearet var blevet nedtaget, blev det kørt til Brande.

Efter at vi havde rykket nogle gange, blev gearet adskilt, og hovedaksel og -leje blev kørt til Grenå.

Herefter udfærdigede Siemens' gearekspert en rapport med medfølgende billed-dokumentation, hvor der blev påvist hvor og hvordan, skaden var opstået. Det blev sendt til Codan, som straks meddelte, at der ingen tvivl var om, at det var en forsikringsdækket skade, så de ville betale et driftstab fra 1. april til 25. maj på 506.386 kr.

Ud over de store problemer med mølle 5, har møllerne kørt stabilt og med normale serviceaktiviteter.

Der var mere regn og mindre vind i 2023; men det kan vi jo ikke ændre på.

Produktion: I 2023 leverede vi 26.819.000 kWh til elnettet (33.659.000 kWh i 2022).

Gearskaden bevirkede et produktionstab på ca. 3.500.000 kWh, hvoraf forsikringen dækkede i 7 uger, ca. 1 mio. kWh.

Ved negative priser har vores møller i 2023 været stoppet i 224 timer, eller i knap 10 døgn med god vind. Det har reduceret produktionen med ca. 2 mio. kWh, men det har givet en højere afregningspris, fordi vi ikke har betalt for at producere, når priserne var negative.

I hele 2023 har vi solgt strøm til spotafregning. Vi har ingen fastprisaftaler haft. Spotprisen har været faldende hele året; men vi har solgt til en gennemsnitspris på 56 øre/kWh og fået udbetalt 49 øre efter balanceomkostninger. Den gennemsnitlige spotpris uden stop ved negative priser var 47 øre/kWh.

Det er blevet dyrt at levere strøm til nettet. Sidste år betalte vi 1.700.000 kr. i balanceomkostninger m.m.

Det er også blevet dyrere at have forsikret møllerne, fordi vi nu har en almindelig serviceaftale på møllerne. Serviceaftalen er blevet meget billigere, til gengæld skal vi selv betale alle udkald og reservedele.

Indtil møllerne var 20 år, fik vi CO₂-10 øren for den del, der var under 35 øre/kWh, og fik betalt 9 øre til balanceomkostningerne fra Energistyrelsen. Det er også slut nu. I stedet for sender de regninger for bl.a. tilsyn med tilladelser.

I 2022 søgte vi Energistyrelsen om forlængelse af vores tilladelse med 10 år frem til 2038.

Vi fik lavet en Natura 2000 undersøgelse og en rapport om levetidsforlængelse; men den 6. februar meddelte Energistyrelsen, at alle åben-dør-ordninger, som vores møller er, var sat i bero, fordi det kunne være i strid med EU's tilskudsregler.

Vi er så løbende orienteret om, hvordan det gik, og den 8 december fik vi at vide, at vores sag var genoptaget, da det ikke var i strid med EU's statsstøtteregele.

Den 6. februar i år blev vi så indbudt til et møde, hvor de orienterede om at behandlingen af ansøgningen var genoptaget.

Fastprisaftaler på strøm har hele året ligget under spotprisen; men den 12. oktober, da Israel gik ind i Gazastriben, tog priserne en hop opad, og vi fastlåste 25 % af produktionen til fastpris i de 3 første kvartaler: 1. kvartal 47,62 øre, 2. kvartal 47,78 øre og 3. kvartal 50,27 øre, og vi vil så, hvis prisen kommer op i mere end 50 øre, tage stilling til, om der skal fastlåses 25 % mere; men priserne er kun gået nedad siden, så 2. kvartal ligger nu under 25 øre, mens spotprisen er ca. 37 øre (22. februar).

Så blev det også vedtaget, at påbuddet fra EU om at 90 % af den afregningspris, der var over 1,35 kr./kWh, skulle tilbagebetales til staten.

Tilbagebetalingen af de 1,7 mio. kr., som vi havde budgetteret med, er udført.

Den endelige pris for gearskift har vi endnu ikke modtaget, så vi er spændte på at se, hvor det havner.

Vi har oparbejdet en stor kassebeholdning, som er beregnet til at betale gearskift og skift af krøjegear samt kommende udgifter.

Vi har lavet en aftale med Vestjysk Bank om højere renter og mindre gebyr.

Adgangen til møllerne har været besværliggjort af havneudvidelsen, kølevandskanal til Cheminova, og vejomlægning til Sydhavnen.

Der har været overløb af sand og mudder på møllevejen samt problemer med at få vandet ud af lagunen vest for møllevejen. Møllevejen er blevet op til ca. 17 cm lavere på en del af strækningen mellem mølle 2 og 4.

Nu kan jeg læse, at havnen udvider ud til mølle 4. Så håber jeg, at problemet bliver løst. Vejen fra mølle 4 til mølle 8 ligger 35 cm over daglig vande.

Fremtidsplaner er svære at lave, inden vi får klarhed om, at tilladelsen bliver forlænget; men indtil videre holder vi møllerne kørende, så længe det er fornuftigt.

Strømpriserne varierer en del fra måned til måned. Sidste år lå vi på ca. 50 øre i gennemsnit, februar 76 øre og oktober 37 øre. (prognosen midt i oktober lød på 12.1 øre). Det var derfor, at vi blev nødt til at ændre på acontoudbetalingen. Nu gik det heldigvis ikke så galt; men kassen var næsten tom. Overskuddet bliver udbetalt til april.

I januar var spotprisen på 45,2 øre, og vi fik udbetalt 46,06 øre; februar forventet 37,2 øre, og prognosen for marts lyder på 40,2 øre.

Den 30. januar brød 5 krøjegear i mølle 5 sammen med brækkede tænder og aksler, og de sidste 3 gear havde været overophedet. Alle 8 gear skulle derfor skiftes. Der gik tæt på en uge, inden vandet var lavt nok til, at man kunne komme ud til møllerne; men den 14. februar var møllen igen i drift. Udskiftningen koster 528.000 kr. og er meldt til Codan.

Der har i 2023 ikke været handel med andele; men der er solgt 100 stk. i år.

20.03.2024 / Knud Vrist

,